LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
NACIONALINIS EGZAMINŲ CENTRAS

2014

MENINIS UGDYMAS

Bandomojo pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

(Dailės ir muzikos testas)

2014 m. gegužės 2 d. Trukmė – 1,5 val. (90 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar nėra užduoties sąsiuvinyje tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite vykdytojui.
- Rašykite aiškiai, įskaitomai mėlynai rašančiu rašikliu. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Atsakykite į užduočių klausimus glaustai ir aiškiai. Atsakymus sutalpinkite tam paliktose eilutėse. Neaiškiai parašyti, pribraukyti atsakymai vertinami 0 taškų.

Linkime sėkmės!

VERTINIMAS

	Maksimalus taškų skaičius	Galutinis įvertinimas
Pasaulio dailė	9	
Lietuvos dailė	12	
Dailės kalba	4	
Muzika	25	

TAŠKAI	

© Nacionalinis egzaminų centras, 2014

I. PASAULIO DAILĖ

1 užduotis. Palyginkite šiuos Leonardo da Vinčio ir Džano Lorenco Berninio kūrinius. Atsakykite į klausimus.

A Leonardas da Vinčis. *Mona Liza (Džokonda). 1503–1506 m. Lenta, aliejus*

B Džanas Lorencas Berninis. *Šv. Teresės ekstazė. 1645–1652 m. Marmuras*

Čia rašo vertintojas

1. Įvardykite dailės šaką (grafika, tapyba, skulptūra).

A. .....
B. .....

(1 taškas) _____

2. Nurodykite šių kūrinių žanrą (buitinis žanras, istorinis žanras, peizažas, portretas).

A. .....
B. .....

(2 taškai) _____

3. Įvardykite šių kūrinių meninį stilių (barokas, bizantiškasis stilius, gotika, klasicizmas, renesansas, romanika).

A. .....
B. .....

(2 taškai) _____

1 užduoties taškų suma (maks. 5)	

2 užduotis. Atsakykite į pateiktus klausimus.

Čia rašo vertintojas

1. Kurioms epochoms būdingi šie dailės kūrinių meninio stiliaus bruožai? Suskirstykite juos į dvi grupes (A, B), įrašydami po **du** tinkamus atsakymus.

anatomijos pagrindų taikymas, įstrižoji (diagonalioji) kompozicija, linijinė perspektyva, stilizacija, vertikalioji kompozicija

A Gotika	**B** Renesansas
.....	.....
.....	.....

(2 taškai)

2. Kurios architektūros detalės būdingos baroko architektūrai? Apibraukite **dviejų** teisingų atsakymų raides.

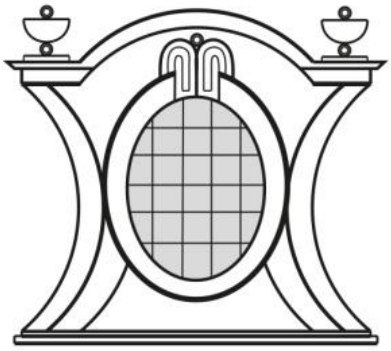

A Ovalus langas

B Rožė

C Pinaklis

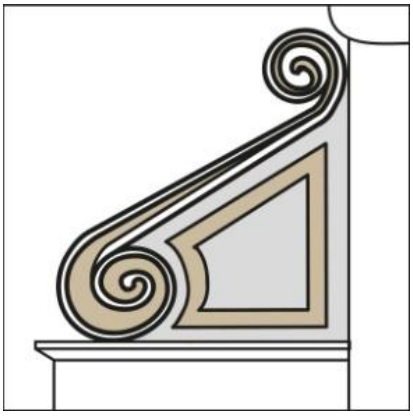

D Voliuta

(2 taškai)

2 užduoties taškų suma (maks. 4)	

II. LIETUVOS DAILĖ

3 užduotis. Atsakykite į pateiktus klausimus.

A Petras Rimša. *Lietuvos mokykla 1864–1904 m. 1914 m.*

B Vladas Vildžiūnas. *Lietuviška baladė. 1973 m., Vilnius*

Čia rašo vertintojas

1. Įvardykite šių skulptūrų vaizdavimo būdą (realistinis, sąlygiškasis, abstraktusis):

A. ..... B. .....

(1 taškas) _____

2. Parašykite savo nuomonę, kam pagerbti skirti šie kūriniai, kokias idėjas jie perteikia?

A. .....

B. .....

(2 taškai) _____

3. Užrašykite skulptūros (A ar B), kurioje įžvelgiate liaudies kūrybos tradicijas, **metriką**.

.....

(1 taškas) _____

3 užduoties taškų suma (maks. 4)	

Čia rašo vertintojas

4 užduotis. Kokias meno sritis apima Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūryba. Atrinkite ir parašykite **penkis** tinkamus atsakymus.

baletas, fotografija, grafika, keramika, kinas, literatūra, muzika, skulptūra, tapyba

....

....

(3 taškai) _____

4 užduoties taškų suma (maks. 3)	

5 užduotis. Įsižiūrėkite į šių architektūros kūrinių nuotraukas (A, B) ir atsakykite į pateiktus klausimus.

A *Vilniaus gynybinės sienos Medininkų (Aušros) vartai*

B *Kauno Perkūno namas*

1. Įvardykite architektūros stilių (barokas, gotika, klasicizmas, renesansas, romanika, secesija (modernas).

A. .....

B. .....

(2 taškai)

2. Atrinkite ir įrašykite po **du** tinkamus atsakymus, apibūdinančius šiuos pastatus:

dekoruotas atikas, reljefiškų formų frontonas, sudėtingų profilių plytos, tinkuotos sienos, voliuta

A. .....
.....

B. .....
.....

(3 taškai)

Čia rašo vertintojas

5 užduoties taškų suma (maks. 5)	

III. DAILĖS KALBA

6 užduotis. Atsakykite į pateiktus klausimus.

Čia rašo vertintojas

1. Apibūdinkite žanro sąvoką dailėje. Pabraukite vieną teisingą atsakymą.

Žanras dailėje yra:

A kūrinio forma;

B kūrinio kompozicija;

C vaizdavimo tema;

D vyraujantis spalvų derinys.

(1 taškas) _____

2. Nurodykite skulptūrą apibūdinančių sąvokų apibrėžtis. Lentelėje įrašykite tinkamą atsakymą.

paminklas, reljefas, skulptūrinė grupė, statula, torsas

A		Apvaliosios skulptūros kompozicija, sudaryta iš dviejų ar daugiau figūrų.
B		Architektūros arba skulptūros kūrinys, kuriuo pagerbiamas svarbus asmuo, įvykis, idėja.
C		Kūrinys, vaizduojantis žmogaus ar gyvūno figūrą. Dažniausiai būna su postamentu.
D		Skulptūros rūšis: iškilas arba įdubus vaizdas plokštumoje.

(3 taškai) _____

6 užduoties taškų suma (maks. 4)	

Dailės testo taškų suma (maks. 25)	

IV. MUZIKA

1 užduotis. Susipažinkite su užduotimi. Netrukus skambės muzikos kūrinio ištrauka. Atidžiai ją išklausę, atsakykite į žemiau pateiktus klausimus.

Čia rašo vertintojas

1. Kuris kūrinys skambėjo?

A Ludwigas van Beethovenas. Simfonija nr. 5 c-moll, I dalis

B Ludwigas van Beethovenas. Simfonija nr. 5 c-moll, finalas

C Ludwigas van Beethovenas. Simfonija nr. 9 d-moll, finalas, tema „Odė džiaugsmui“

(1 taškas) _____

2. Kokioje istorinėje muzikos epochoje buvo sukurtas šis kūrinys?

A baroko

B klasicizmo

C romantizmo

(1 taškas) _____

3. Kas atliko girdėtą kūrinio fragmentą?

A simfoninis orkestras

B kamerinis orkestras

C styginių instrumentų orkestras

(1 taškas) _____

4. Kokio žanro yra ką tik skambėjęs kūrinys?

A simfoninė poema

B oratorija

C simfonija

(1 taškas) _____

5. Koks yra ką tik skambėjusio kūrinio ištraukos oficialus statusas mūsų dienomis?

.....
.....

(1 taškas) _____

Čia rašo vertintojas

6. Išnagrinėkite ką tik skambėjusio kūrinio pagrindinės temos natas ir užpildykite pateiktą lentelę.

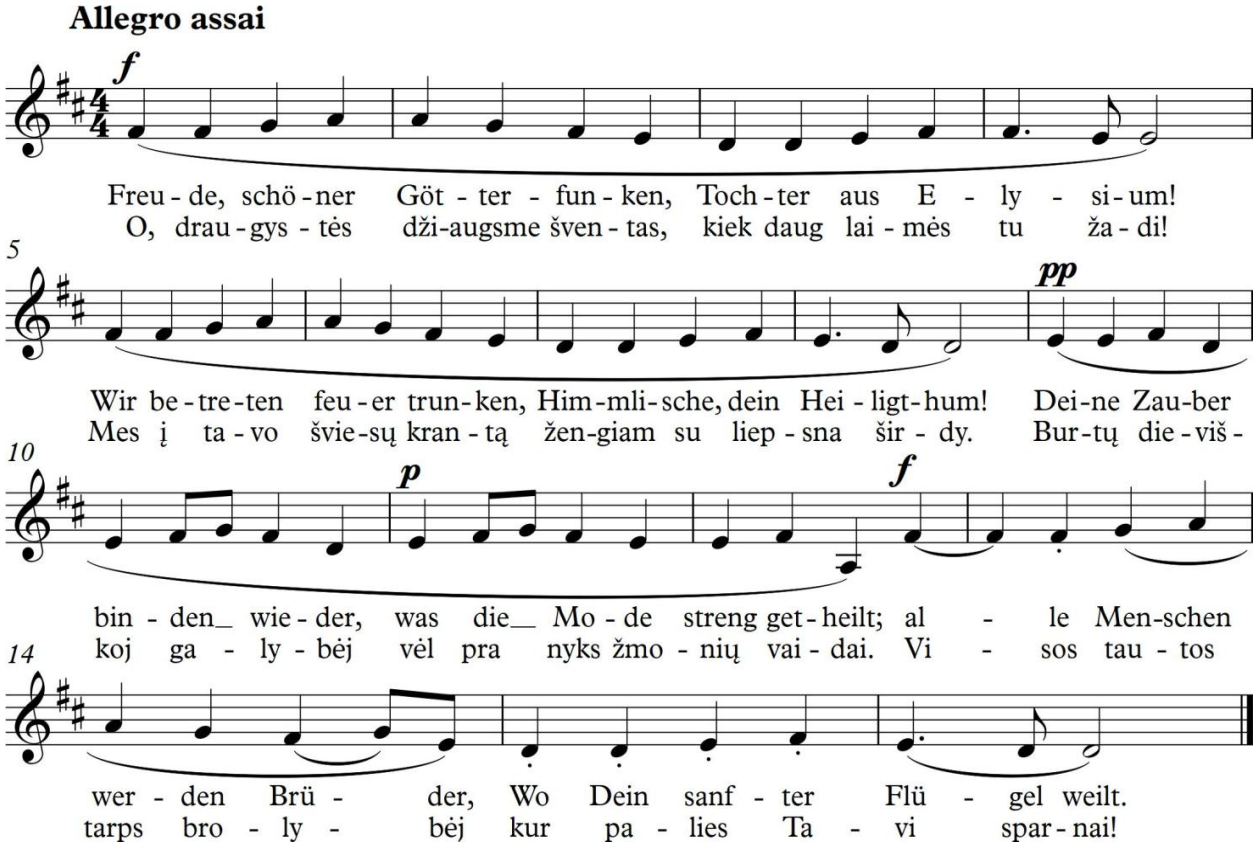

	Ženklas	Pavadinimas	Paaiškinimas
Tempas		*nepildyti*	
Dinamika			
Štrichai			

(6 taškai)

1 užduoties taškų suma (maks. 11)	

2 užduotis. Susipažinkite su užduotimi. Išklausykite Broniaus Kutavičiaus „Paskutinės pagonių apeigos“ fragmentą ir atsakykite į pateiktus klausimus.

Čia rašo vertintojas

1. Vienu sakiniu apibūdinkite skambėjusio fragmento sukeltą įspūdį ir įvardykite, koks muzikos kūrinio elementas šį įspūdį sukėlė. Galite pasinaudoti žodžių banku:
pasikartojimai, frazės kartojimas, tęsiamas vargonų garsas, choro dainavimas, staigi kūrinio pabaiga, dinaminis augimas, kulminacija, disonansai, faktūros tirštėjimas, faktūros skaidrėjimas, giesmė

.....
.....
.....
.....

(1 taškas)

2. Kokio stiliaus pradininkas yra kompozitorius Bronius Kutavičius?

A lietuviško klasicizmo

B lietuviško romantizmo

C lietuviško minimalizmo

(1 taškas)

3. Kuris kompozitorius ir kurioje pasaulio šalyje pradėjo kurti minėto stiliaus kūrinius?

A Karlheinzas Stockhausenas Vokietijoje

B Gérardas Grisey Prancūzijoje

C Terris Riley JAV

(1 taškas)

4. Nurodykite 2 bruožus, būdingus minėto stiliaus kūriniams.

1 bruožas .....

.....

2 bruožas .....

.....

(2 taškai)

2 užduoties taškų suma (maks. 5)	

3 užduotis. Susipažinkite su užduotimi. Išklausykite sutartinę „Augo putins su šermukšniu“ ir atsakykite į pateiktus klausimus.

Čia rašo vertintojas

1. Kokio tipo yra skambėjusi sutartinė?

A trejinė

B keturinė

C dvejinė

(1 taškas)

2. Pažymėkite teisingą atsakymą, apibūdinantį skambėjusios sutartinės atlikimo ypatumus.

A Balsai įsijungia kanonu: pirmas, antras ir trečias. Uždainavus trečiam balsui, pirmasis vieną dainos dalį tyli.

B Gieda dvi poros dainininkių. Vienos poros giedotą posmelį pakartoja kita pora.

C Gieda dvi dainininkės, abi – skirtingas melodijas.

(1 taškas)

3. Į tuščias teksto vietas įrašykite tinkamus žodžius ar frazes – juos pasirinkite iš pateikto sąrašo.

Aukštaitijoje, Chorų karų, Dainų dienos, Dainų ir šokių švenčių tradicija, disonansiniai intervalai – sekundos, Dzūkija, konsonansiniai intervalai – tercijos, Europos Sąjunga, Raudonoji knyga, UNESCO[1], Žemaitijoje.

Sutartinės buvo giedamos tik _____. Tai seniausias lietuviškos muzikos pavyzdys. 2010 metais lietuvių polifoninės dainos – sutartinės įtrauktos į _____ Reprezentatyvųjį žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą. Europos muzikos teorijoje sutartinės laikomos paradoksu: harmoniją sukuria _____ sąskambiai. Reikia prisiminti, kad 2003 metais Baltijos valstybių – Estijos, Latvijos ir Lietuvos _____ taip pat buvo pripažinta šedevru, vertu įrašyti į UNESCO nematerialaus kultūros paveldo sąrašą.

(4 taškai)

4. Įvardykite vieną neįprastą (netradicinį) šios sutartinės bruožą ir pagrįskite nuomonę dviem argumentais.

Neįprasta .....

1 argumentas .....

2 argumentas .....

(0–3 taškai)

3 užduoties taškų suma (maks. 9)	
Muzikos testo taškų suma (maks. 25)	

[1] Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija (*United Nations Educational Scientific and Cultural Organization* – UNESCO).